

แม่จะบอกอะไรให้คนเรานะ
เลือกที่จะได้ยินเสียงอะไรก็ได้ที่ตัวเองอยากได้ยิน
ได้เห็นอะไรก็ได้ที่ตัวเองอยากเห็นเสมอ
เราเลือกได้นะลูก

แม่เภามาเยี่ยม
มติชน ฉบับวันอาทิตย์ที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2547

พีประกาศ

ดิฉันทำงานมาได้หกเจ็ดเดือนแล้ว ได้งานตั้งแต่ก่อนเรียนจบ ถึงแม้จะเป็นงานแบบที่ไฝฝืน แต่สังคมในที่ทำงานนี้ทำเอาแทบจะรับไม่ได้ ไม่น่าเชื่อเลยว่าคนรอบๆตัวจะแบ่งเป็นฝักฝ่าย ใครไม่อยู่ฝ่ายตัวเองก็จะนินทา ที่รับไม่ได้ที่สุดก็เพื่อนที่นั่งทำงานติดกันทำงานเอาหน้าเฉพาะเวลาหัวหน้าเข้ามา อยากหางานใหม่หาสังคมใหม่ๆ อยู่ แต่ก็ยังไม่กล้าออกเพราะแม่ขู่ว่าถ้าออกแล้วไม่ได้งานใหม่แม่จะไม่เลี้ยงแล้ว พีประกาศมีอะไรแนะนำคนที่จำเป็นต้องอยู่ในที่ๆไม่อยากจะอยู่บ้างมั๊ย ทุกวันนี้ไปทำงานแบบพอดถึงเวลาเลิกงานที่ไรก็ได้แต่คิดว่าเสร็จไปอีกหนึ่งวันหนึ่ง

ฝากคิดถึงแม่เภาด้วย ชอบแม่เภาทุกตอนเลย อยากให้แม่เภามาอยู่ที่ออฟฟิศที่นี้บ้าง เพื่อจะช่วยแก้ให้อะไรมันดีขึ้น

เด็กจบใหม่

ผมเองก็คิดถึงแม่เภาไม่แพ้กัน อย่างกระนั้นเลยให้แม่เภามาเยี่ยมพวกเรากันเสียหน่อยคงจะดี

.....

ตั้งแต่พิมพ์ดีถูกสาวคนเล็กสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ก็เพิ่งครั้งนี้แหละที่แม่เภาได้มานอนค้างกับลูกที่หอพักเอกชนข้างๆ มหาวิทยาลัย

“แม่ได้ยินเสียงไหม” พิมพ์ดีเอ่ยปากถามทันทีที่แม่เภาออกจากห้องน้ำ

แม่เภาเอาผ้าเช็ดตัวมาตากที่ราวตากผ้าในห้อง “เสียงอะไรหรือ”

“ก็เสียงที่มันดังเข้ามาทางบานเกล็ดห้องน้ำนะ” ลูกสาวตอบ “ด้านหลังห้องน้ำมันเป็นครัวของร้านอาหารอีกซอยหนึ่ง พวกแม่ครัวพวกเด็กเสิร์ฟคุยกันเสียงดังจริงๆ”

แม่เภาเดินมานั่งที่หน้าต่าง “อ้อ...ได้ยิน ก็ไม่เห็นมีอะไรที่ฟังเขาคุยก็เพลินดีนี่ ได้รู้สูตรอาหารด้วย”

“เพลินตรงไหนกันแม่” พิมพ์ดีเดินตามมานั่งด้วย

แม่เภาไม่ตอบ สะกิดลูกสาวให้ดูนอกหน้าต่าง “กินชალาเปาไหม เดี่ยวแม่ลงไปซื้อให้”

“ทำไมไม่รู้ล่ะว่ามีขาย” พิมพ์ดีทำหน้าสงสัย “แม่เพิ่งมาถึงเมื่อคืน แล้วร้านเฮียเขาก็ขายแต่ตอนเช้ากับตอนกลางวัน”

“แกไม่ได้ยินเสียงเปิดฝาหม้อหนึ่งหรืออย่างไร” แม่เภาลุกขึ้น ล้วงกระเป๋าสตางค์ “เสียงฝาหม้อหนึ่งแบบนี้ฟังอย่างไรก็ฟังออก จะเอาไส้อะไรขายพิมพ์ดี”

“หนูเอาขนมจีบดีกว่า” พิมพ์ดีตั้งชายเสื้อแม่เภาเบาๆ

“แม่..เรื่องย้ายหอพักแม่ว่าไง หอนี้หนูไม่ชอบจริงๆ นะ

เสียงดังรบกวน แม่ก็ได้ยินใช้ไหม ด้านหน้านี่จอบแจไปหมดมีทั้งเสียงรถวิ่ง เสียงคนร้องขายของ ด้านห้องน้ำก็ติดครัวร้านอาหาร เสียงคุยกันทั้งวัน”

“แม่กลับว่าดูแล้วสนุกดีเวลามีคนซื้อคนขายนี่มันดูมีชีวิตชีวาออก”

แม่เภาเปลี่ยนเรื่อง “แล้วยายแก้วรุ่มเมทของแกเป็นอย่างไรบ้าง นี่ไปออกค่ายยังไม่กลับใช้ไหม”

“นิสัยก็คืออยู่หอคนเดียวอย่างเดียวนอนกรน ผู้หญิงอะไรก็ไม่รู้” พิมพ์ตีบ่นกระปอดกระแปดต่อ “แม่หัวเราะอะไร”

แม่เภาเดินยิ้มไปที่ประตูห้อง “แกนี่ยังไม่รู้ตัวยายพิมพ์เมื่อคืน แกก็นอนกรน ตกลงเอาขนมจีบนะ แต่เดี๋ยวแม่เอาซาลาเปามาเผื่อด้วย”

“ไม่จริงหรือแม่ นอนกรนที่ไหนกัน” พิมพ์ตีตาเขียวที่ถูกหาว่าตัวเองนอนกรน

.....

ระหว่างทางเดินจากหอพักไปมหาวิทยาลัย

“แม่นั่งรถเมล์สาย 34 หน้ามหาวิทยาลัยหนูไปลงอนุสาวรีย์ชัยฯ แล้วแม่ก็ค่อยต่อรถไปบางซื่อ” พิมพ์ตีบอกทาง “แม่ส่งกระเป๋าใบใหญ่มา หนูช่วยถือ”

“ถ้าถึงอนุสาวรีย์แล้วแม่ไปถูก” แม่เภาส่งกระเป๋าให้ลูกสาว “แม่ค้างบ้านป่าไผ่แค่คืนเดียว แล้วมะรินแม่ก็จะไปเยี่ยมยายน้อยที่สงขลาแล้ว”

เดินเงียบอยู่สักพัก พิมพ์ตีก็พูดขึ้นมา

“แม่.. ย้ายหอพักได้ไหม เพิ่มอีกเดือนละแค่สี่ร้อยเอง เลย

ไปอีกสองช่วงตึก แล้วก็ไม่พอลูกพ่่านด้วย” คราวนี้พิมพ์ตีใช้ลูกอ่อน

“ใครว่าเดือนละแค่สี่ร้อย ตั้งสี่ร้อยก็ไม่ว่า สี่ร้อยนี่ปีหนึ่งสี่พันแปดนะ” แม่เภาใช้วิชาเศรษฐศาสตร์ “สี่พันแปดนี่เอาไปซื้อหนังสือเรียนไม่ดีกว่าหรือ”

“อีกหอหนึ่งมันเจียบกว่านะแม่” ลูกสาวยังคงอ่อน

“ไม่รู้ลียายพิมพ์ ไอ้ที่แกว่าเจียบๆแม่ก็เดินไปดูมาเมื่อเช้า ตอนลงไปซื้อซาลาเปาแล้ว แม่ว่ามันเจียบจนไม่น่าไว้ใจ”

“ไม่น่าไว้ใจ...” พิมพ์ตีทวนคำ

“ราคาขนาดนั้น ใหม่ขนาดนั้น แล้วไม่มีคนพักเลย บางทีมันอาจจะเปลี่ยวเกินไปได้ แล้วไอ้ที่แกอยู่ทุกวันนี้แม่ก็ว่ามันไม่เห็นจะหนวกหูตรงไหน แม่ว่ามันก็น่ารักดีเป็นหอพักเล็ก ๆ ร้านขายของก็เยอะแยะ หาของกินได้สะดวก”

สองแม่ลูกเดินเถียงกันจนมาถึงหน้าป้ายรถเมล์หน้ามหาวิทยาลัย

“แม่ไม่หนวกหู แต่หนูหนวกหูนี้ แล้วก็ยายแก้วรุ่มเมทหนูอีก”

ลูกสาวแม่เภาพูดขึ้นหลังจากเจียบไปนาน

แม่เภาขัดขึ้นทันที “ไม่ต้องพูดเรื่องนี้เลยยายพิมพ์ แกก็บอกเองว่ายายแก้วนิสัยดี เหตุผลที่ไม่เกี่ยวแกอย่าซักแม่น้ำมารวมด้วยแม่ไม่ชอบ แล้วถ้าแกพูดเปลือไปเรื่อยเดี๋ยวจะกลายเป็นว่าเพื่อนแกไม่ดีไปอีกคน อีกอย่างแกอยู่ที่หอนี้ อีกปีเดียวแกก็ได้คว้เข้าไปอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยแล้วนี่”

“ใครว่าแค่ปีเดียว ตั้งสิบสองเดือนไม่ว่า” พิมพ์ตีใช้วิธีการเดียวกับแม่เภาอ่อนเอาบ้าง

แม่เภาเจียบไป

“แม่.. ใ้หนูใช้เงินที่เก็บไว้ในธนาคารมาช่วยแม่ออกค่าเช่า

หอยใหม่ก็ได้นะ เพิ่มอีกเดือนละสิร้อย ให้นำออกร้อยหนึ่งก็ได้” พิมพ์ ตียังไม่ยอมแพ้

“...แม่ว่าไง”

แม่เภาเงียบเหมือนคิดอะไรอยู่

“เฮ้... ให้นำออกสองร้อยก็ได้คนละครึ่ง” พิมพ์ตื้รุกอีก

แม่เภาโบกมือให้ลูกสาวหยุดพูด แล้วก็ลงนั่งยอง ๆ วางกระเป่า ไบเล็กลงข้าง ๆ กอดต้นกระดุมทองที่ปลูกอยู่ข้างทางหน้ามหาวิทยาลัย

“มีอะไรหรือแม่” พิมพ์ตืนั่งลงตาม

แม่เภาค่อย ๆ แหวกต้นกระดุมทองออก

“ทองคำเสียด้วย”

จิ้งหรีดตัวขนาดนิ้วก้อยเด็ก กระโดดออกมาจากกอกระดุมทองที่แม่เภาแหวกเป็นทางออก แล้วก็กระโดดมาเกาะอยู่บนใบกระดุมทอง

“สี่ตำลับจริง ๆ ตัวนี้ เออ..ไม่น่าเชื่อนะว่าในกรุงเทพฯ จะยังมีจิ้งหรีดอยู่” แม่เภาลุกขึ้นยืน

พิมพ์ลุกยืนตามด้วยสีหน้าสงสัย “แม่รู้ได้อย่างไรว่ามีจิ้งหรีด อยู่ในพุ่มไม้”

“นี่ยายพิมพ์แกไม่ได้ยินเสียงหรือไงมันร้องออกดังอย่างนั้น” แม่เภายิ้ม

“เสียงรบกวนคนดังอย่างนั้นนะ” พิมพ์ตีแปลกใจว่าแม่ได้ยินได้อย่างไร แล้วคนบนท้องถนนที่ป้ายรถเมล์อีกเล่า ทำไมไม่เห็นมีใครได้ยินอย่างแม่

“พิมพ์ดี แม่จะบอกอะไรให้คนเรานะเลือกที่จะได้ยินเสียงอะไรก็ได้ที่ตัวเองอยากได้ยิน ได้เห็นอะไรก็ได้ที่ตัวเองอยากเห็นเสมอ เราเลือกได้นะลูก” แม่เภามองไปรอบ ๆ “คอยดูอะไรนะยายพิมพ์”

แม่เภาหยิบเหรียญห้าออกมาเหรียญหนึ่งทิ้งลงไปบนถนนคน แถวป้ายรถเมล์สองสามคนหันมาตามเสียง

“เสียงรกรบาทถนนยังดังเหมือนเมื่อกี้ แต่คราวนี้มีคนได้ยินแล้ว” ว่าแล้วแม่เภา ก็ก้มลงเก็บเหรียญห้าบาทขึ้นมา

พิมพ์ตียังคงหันไปมองจิ้งหรีดตัวนั้นนั่งอยู่

“สาย 34 มาแล้ว” แม่เภารับกระเป่าไบใหญ่มาจากลูกสาว

“ปิดเทอมนี้กลับบ้านนะลูก”

พิมพ์ตีส่งกระเป่าให้แม่ “ฝากคิดถึงบ้านไฟกับพี่น้องด้วย” ไม่รู้ว่าแม่เภาคิดไปเองหรือเปล่าที่เห็นสีหน้าของพิมพ์ตีเปลี่ยนไป เหมือนมีรอยยิ้มน้อย ๆ อยู่ประทับอยู่ แม่เภาชอบใบหน้าของลูกสาวแบบนี้มากกว่า

ตัวแม่เภาเองก็ไม่เคยถามหรือว่าลูกสาวคิดอย่างไรในวันนั้น รู้แต่ว่าสิบสองเดือนก่อนที่พิมพ์ตีจะได้คิวเข้าไปอยู่หอพักของมหาวิทยาลัย พิมพ์ตีไม่เคยพูดเรื่องขอย้ายหอพักอีกเลย